

HOP

HRAVĚ O PREVENCI
V ÚSTECKÉM KRAJI

21. 6. 2018 / konference Efektivní strategie podpory zdraví VI., SZÚ Praha
Mgr. Anna Milerová, oddělení podpory zdraví, Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem

Dlouhodobý program školské všeobecné primární prevence Hravě o prevenci

- Je určen pro žáky 1.-9. ročníků základních škol a 1. ročníků středních škol Ústeckého kraje.
- **Naplňuje principy efektivní primární prevence** - je systematický a dlouhodobý, je určený pro menší počet žáků (skupina max. 30 účastníků, tj. 1 třída) a je interaktivní, orientuje se nikoliv pouze na úroveň informací, ale i na kvalitu postojů a změnu chování.
- Základním kritériem pro realizaci programu (specifikováno v operačním manuálu) je, že **je poskytován žákům bez ohledu na národnost, barvu pleti, vyznání či sociální postavení**

Vlastní realizace programu

- V průběhu školního roku působí lektori v jedné třídě obvykle čtyři vyučovací hodiny (2 dvouhodinové preventivní bloky)
- Preventivní blok má formu soutěžní hry, žáci pracují ve skupinách, plní úkoly, získávají body, na závěr odměna pro každého účastníka, odměna pro vítězné družstvo
- Výběr tříd zapojených do programu a výběr preventivních bloků závisí na konkrétní škole.
- Se školou uzavíráme smlouvu o spolupráci na jeden školní rok, na závěr školního roku vypracováváme pro školu závěrečnou zprávu o průběhu realizace projektu
- Evaluace – vstupní a výstupní dotazníky pro žáky, záznam o preventivním bloku (hodnocení lektora, hodnocení pedagoga)

Dalova pyramida učení

Lidé si pamatují:

10 % Z TOHO, CO ČTOU

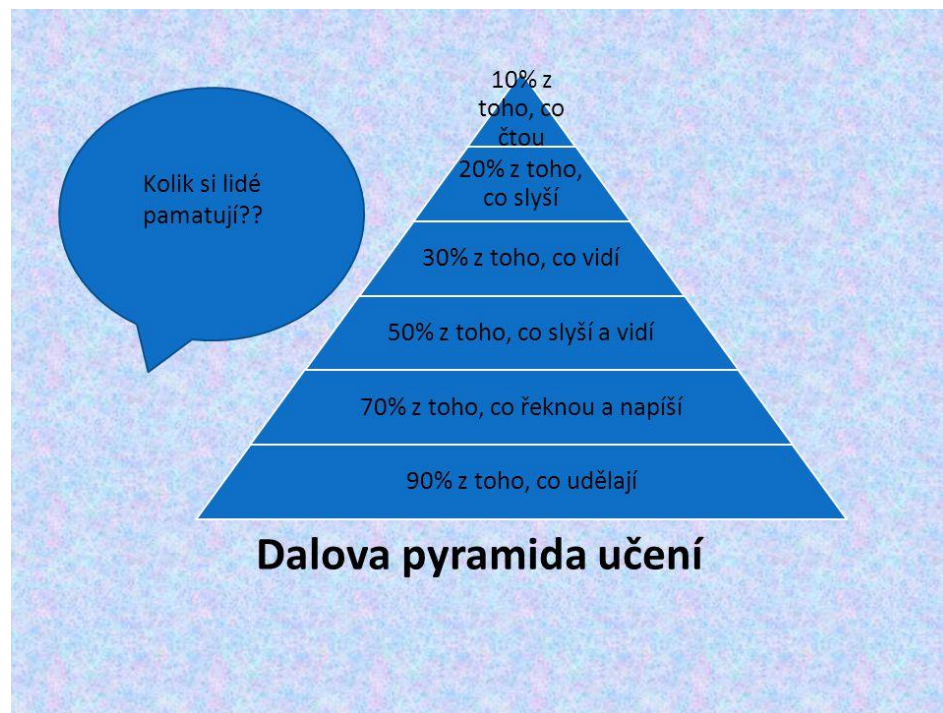
20 % Z TOHO, CO SLYŠÍ

30 % Z TOHO, CO VIDÍ

50 % Z TOHO, CO SLYŠÍ A VIDÍ

70 % Z TOHO, CO ŘEKNOU A
NAPÍŠÍ

90 % Z TOHO, CO UDĚLAJÍ

CIKÁNKOVÁ, Radka. Co je to zážitkové učení. Časopis Strategie, 1. 9. 2008

HRAVĚ O POHLAVNĚ
PŘENOSNÝCH CHOROBÁCH

REPRODUKČNÍ
ZDRAVÍ

ALKOHOL A KOUŘENÍ
MÝTY A PRAVDY

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ ŠTYL
V DOSPÍVÁNÍ

ONKO
PREVENCE

NÁSTRAHY
INTERNETU

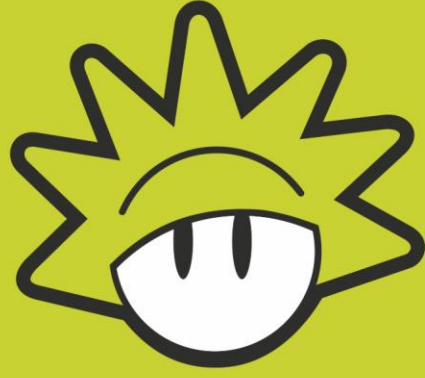
MÍT SVÉ
TĚLO RÁDA

HRAVĚ
BEZ ÚRAZU

PUTOVÁNÍ
ZA ZDRAVÍM

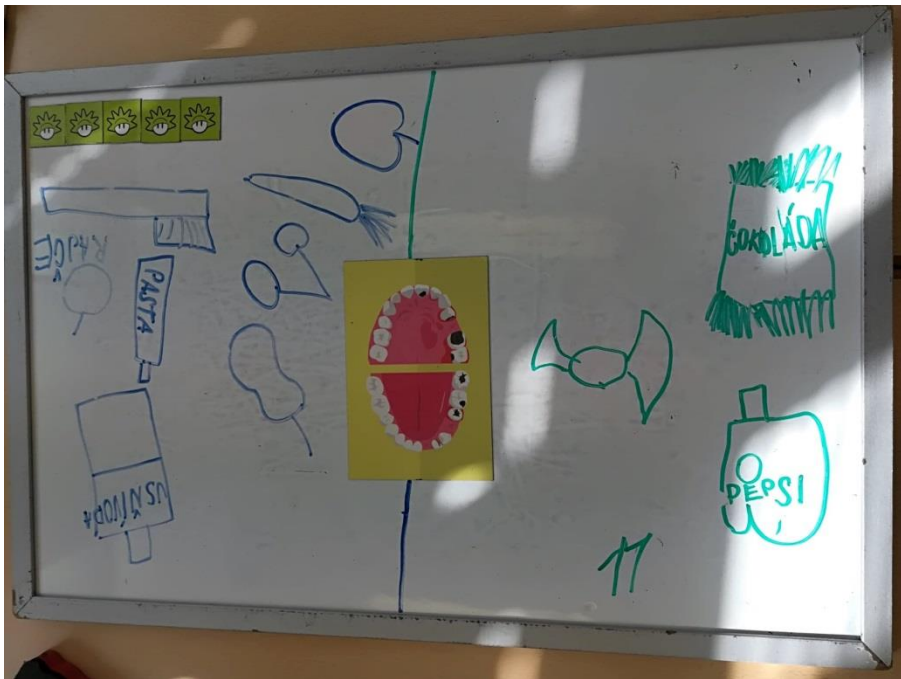
PUTOVÁNÍ
ZA ZDRAVÝM POHYBEM

PUTOVÁNÍ
ZA ZDRAVÝM JÍDLEM

HOP

HRAVĚ O PREVENCÍ

Realizace v roce 2017

- **V roce 2017 jsme v základních a středních školách Ústeckého kraje realizovali 457 programů pro 9573 žáků.**
- cca 1/3 v sociálně vyloučených lokalitách - chomutovská sídliště, Jirkov, mostecká sídliště, Postoloprty, Litvínov Janov, Hostomice, Ústí nad Labem – Mojžíř, Předlice, Střekov, Krásné Březno, speciální školy Děčín, Chomutov, Most, Duchcov, DD Most

Program je spolufinancován:

MZČR – Národní program zdraví, projekty podpory zdraví ,

MŠMT – Prevence rizikového chování,

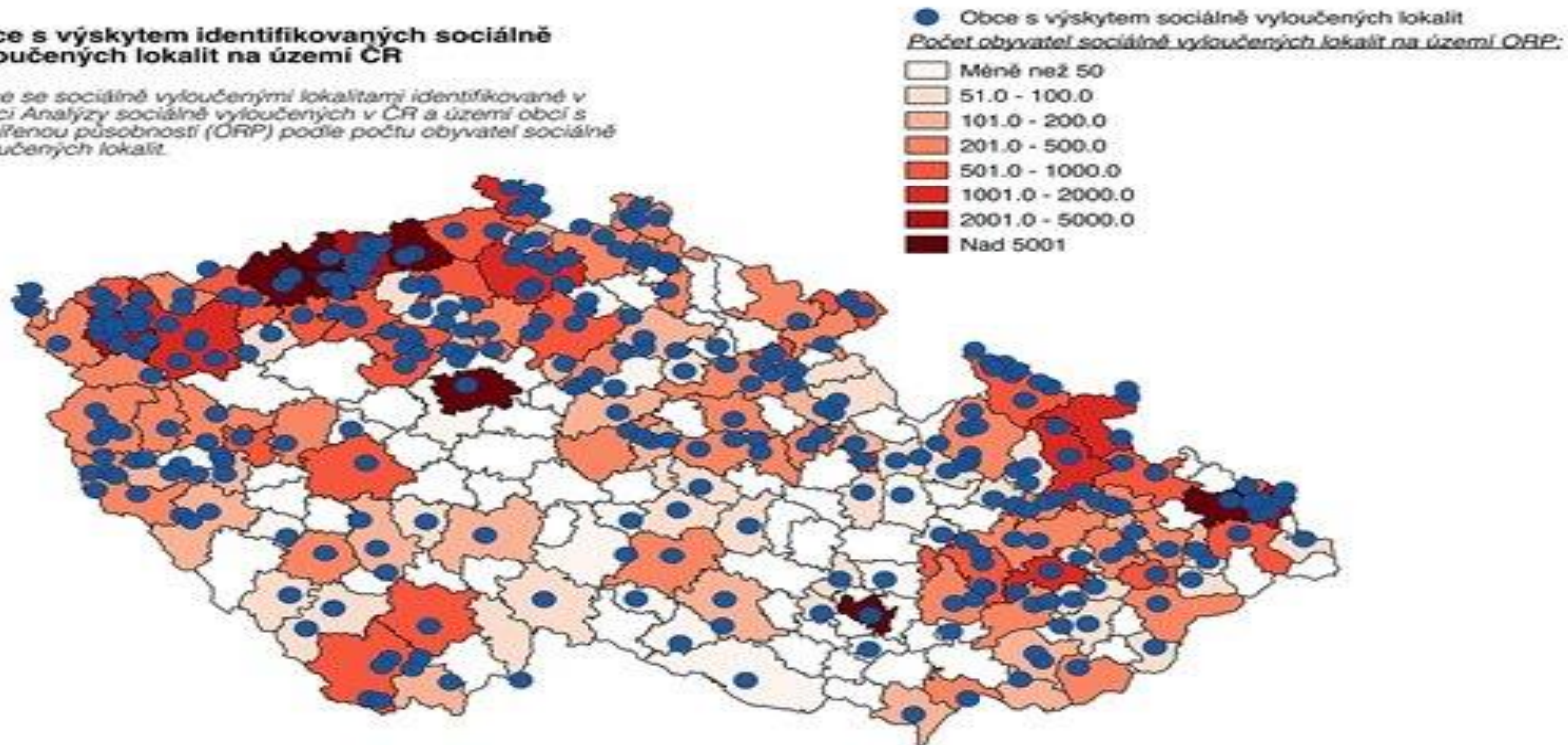
Ústeckým krajem – Podpora aktivit pro zlepšení zdravotního stavu obyvatel Ústeckého kraje

Sociálně vyloučené lokality v Ústeckém kraji

Obce s výskytem identifikovaných sociálně vyloučených lokalit na území ČR

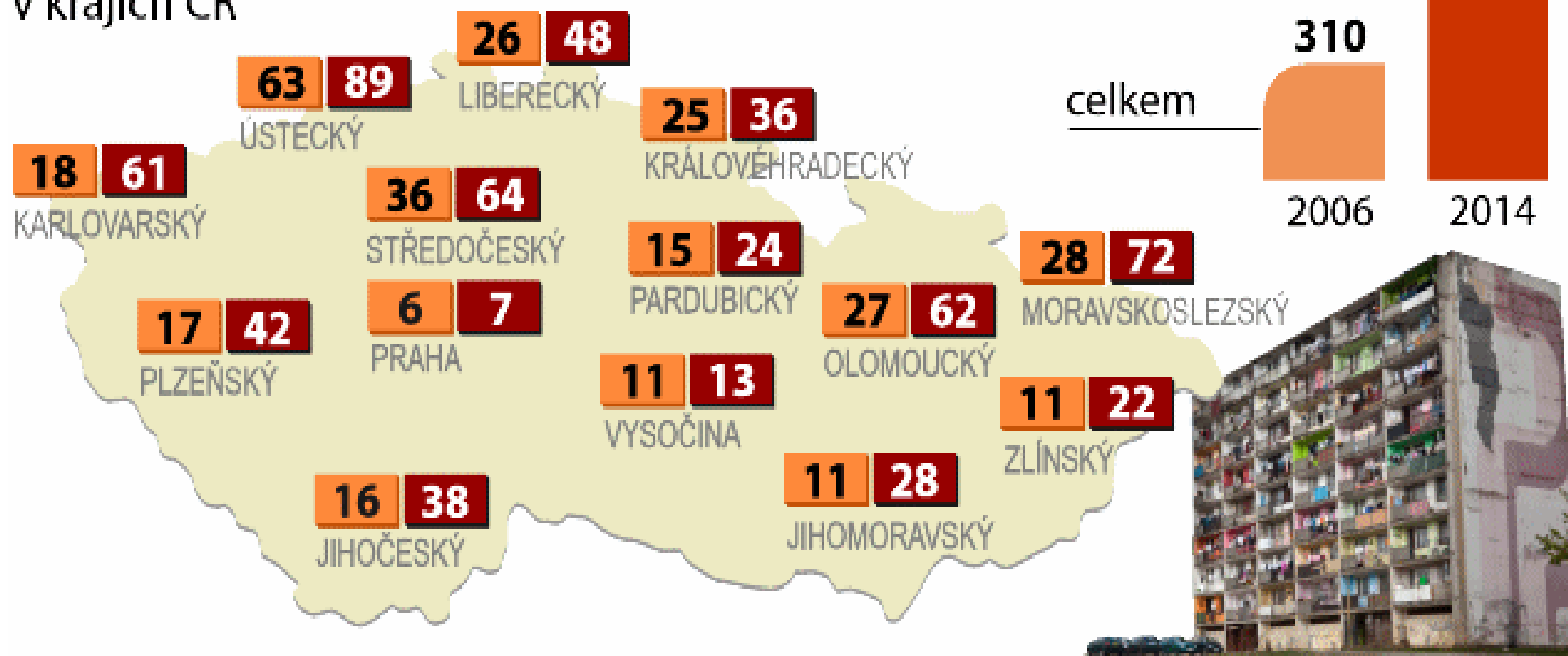
Obce se sociálně vyloučenými lokalitami identifikované v rámci Analýzy sociálně vyloučených v ČR a území obcí s rozšířenou působností (ORP) podle počtu obyvatel sociálně vyloučených lokalit.

zdroj: GAC spol. s r.o.

POČET SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH LOKALIT

v krajích ČR

zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit ČR

mapa: ČTK

Podpora zdraví ve vyloučených lokalitách

Indikátory zdravotního stavu v sociálně znevýhodněných oblastech:

Kratší délka života – o 10-15 let než většinová populace dané země.

Častější výskyt infekčních přenosných onemocnění

Vyšší výskyt respiračních onemocnění u dětí.

Vyšší výskyt onemocnění pohybového aparátu

Horší duševní zdraví - včetně následků nadužívání alkoholu.

Strava založena na konzumaci cukrů, masa, chybí zelenina, ovoce, ryby

Pohybová aktivita je velmi omezená, pokud není součástí zaměstnání. Nedostatečná stomatologická péče

Rozdíl ve způsobu realizace PPZ v sociálně vyloučených lokalitách?

- NE!
- Zachování univerzálních přístupů - in lege artis, způsobu komunikace, výukových strategií
- Efektivita realizace preventivních bloků je zcela závislá na klimatu třídy a přístupu pedagogů, neliší se od realizace v „běžných“ školách
- Častěji vnímáme pozitivní přístup ze strany žáků i pedagogů, „vděčnost“
- Hravě o prevenci je svou strukturou a metodikami jednotlivých preventivních bloků velmi vhodný pro realizaci i v sociálně vyloučených lokalitách – podpora kooperace, motivace, role ve skupině, střídání aktivit, zážitková forma aktivit

Specifika přístupu v sociálně vyloučených lokalitách

- Vyjadřovat se jednoduše
- Získat si žáky na svou stranu, chválit, nechat zažít úspěch
- Při nepozornosti (zlobení = porucha pozornosti) požádat o spolupráci přítomného pedagoga
- Snažit se nevyvolávat konflikt
- Větší důraz na materiální ohodnocení (odměny všem)
- Častěji střídat činnosti, méně výkladu (poruchy pozornosti)
- Upravit délku bloku (z 90 min na 45)
- U méně početných tříd skupiny nespojovat
- Preventivní bloky realizovat častěji než 2x ročně – navázat dlouhodobou spolupráci

**Chatrě ze slámy,
v níž se lidé smějí,**

Večera

dětský pokojíček

Koupeřna

**má větší cenu než palác,
ve kterém lidé pláči.**

Ložnice

Obývací

Křesťanka

Mgr. Anna Milerová

Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem

Moskevská 15, 400 01 Ústí nad Labem

tel.: 734 448 939

e-mail: anna.milerova@zuusti.cz

www.zuusti.cz

